

Skæling - Norðadalur (Mynd: Hiking.fo)

Óðalsfelagið:

- Lógin er **púra greið**

- Eg dugi ikki at skilja boðskapin hjá Hagafelagi Føroya. Vit hava ongantíð sagt, at føroyingar ikki skulu sleppa at ganga í haganum

PÆTUR HJALMAR EVENSSON

PATURE@SOSIALURIN.FO

- Tað følist sum, at vit fáa nakað smoygt niður yvir høvdið á okkum.

Soleiðis sigur Niels T. Pedersen, formaður í Óðalsfelagnum, sum saman við restini av felagnum og Bóndafelagnum ikki kann góðtaka, at røddir nú eru frammi, sum ynskja, at tað skal vera øllum frítt at ferðast í haganum.

- Tað stendur púra greitt í lógini, hvussu mann skal fyrihalda seg til gongu í haganum, sigur hann.

Sambært lógini kunnu fólk ganga eftir bygðagøtum, men mann skal spyrja um loyvi, um mann skal ganga uttan fyri gøturnar.

Vit hava ongantíð noktað nøkrum

20. mars varð nýggja áhugafelagið Hagafelag Føroya stovnað, sum fer at arbeiða fyri rættinum hjá øllum at ganga frítt í haganum. Felagið ynskir at skipa viðurskiftini við útlendskum ferðafólki betur, men burtursæð frá tí, so vilja tey hava, at mann kann ganga frítt í haganum uttan at boða frá. Endamálið hjá felagnum er beint mótsatt tí, sum Bónda- og Óðalsfelagið standa fyri.

- Eg dugi ikki at skilja boðskapin hjá felagnum. Vit hava ongantíð noktað nøkrum at fara í hagan og hava heldur ongantíð rópt upp um, at føroyingar ikki skulu sleppa at ganga í haganum. Vit siga ikki, at einkultpersónar skulu ringja og biðja um loyvi. Tað snýr seg meira um, tá tað er ein flokkur av fólki, tí vit mugu vita, hvørji teirra ørindi í haganum eru, sigur formaðurin í Óðalsfelagnum, Niels T. Pedersen.

- Eingin virðing

Men lógin sigur, at mann í prinsippinum eigur at boða frá, sjálvt um mann er einkultpersónur.

- Tú kanst ganga allastaðni í haganum eftir bygðagøtum. Tað sigur eingin nei til, tí tað er ein rættur, sum øll hava. Men tað er ikki rætt, at mann kann gera, sum mann vil í haganum. Virðing frá summum fólki er lík við null. Her manglar ein respekt fyri hvat er títt, og hvat er mítt.

Niels T. Pedersen vísir á, hvussu týðningarmikið tað er at boða frá fyri ikki at órógva virksemd í haganum.

- Í harutíðini frá 2. november til 31. desember selir mann hagan til harumenn. Tá er hagin ætlaður haruskjóting. Tá eiga teir, sum skjóta harur, rættin til hagan, og tá nyttar ikki hjá øllum øðrum at fara og mala í haganum. Tað sama

tá mann er á fjalli eftir seyði, sigur hann.

Hann heldur tað annars vera positivt, at fólk eru blivin meira tilvitað um at hava góða heilsu og ganga túrar. So leingi, mann boðar frá áðrenn, er eingin trupulleiki, og tað eigur heldur ikki at vera so torført at boða frá, meinar hann.

Útlendskir aktørar fara avstað við pengunum

Stóri trupulleikin hjá Bónda- og

Óðalsfelagnum eru útlendsku ferðafólkini, og at gongutúrar í haganum verða skipaðir kommersielt. Teimum dámar ikki, at útlendskir aktørar selja túrar í føroysku høgum, tí tá enda pengarnir í lummanum hjá útlendingum í staðin fyri hjá teimum, sum varða av haganum, vísa teir á.

- Vit eru ímóti, at útlendskir ferðasmiðir og aðrar ferðastovur skulu gera sær dælt av at selja túrar í høgum kring landið. Onnur skulu ikki brúka okkara ogn til at vinna sær pening. Vit vilja hava pengarnar, í staðin fyri at útlendingar og ferðaskrivstovur fara avstað við teimum, sigur Niels T. Pedersen.

Tann 1. apríl høvdu nevndirnar í Bóndafelag Føroya og Føroya Óðalsfelag felags fund, sum somuleiðis var stovnandi aðalfundur fyri smápartafelagið "Jarðir". Feløgin fara at samstarva um at

fáa skipað viðurskifti í sambandi við ferðavinnuni, og annars er endamál felagsins at eiga og reka fast ogn, handil o.a. virksemd í hesum sambandi.

- Í Noregi eru tey í dýrastu neyð

Í grannalondum okkara Norra, Svøríki og Finnlandi er hvørsmansrættur, har øll kunnu ferðast frítt í haganum, so leingi, tey ansa eftir náttúruni og fara við henni við virðing. Formaðurin í Óðalsfelagnum heldur, at núverandi føroyska lóggávan er góð, greið og tíðarhóskandi, og hann sigur, at hann bara hevur hoyrt ræðusøgur um, hvussu tey skipa hagaviðurskiftini í grannalondunum.

- Í Noregi eru tey í dýrastu neyð. Fólk fara akkurát har, sum tey vilja. Eg havi siglt saman við norðmonnum, svium og finnum við norskum skipi, og teir fráráða uppá tað harðasta at fáa hvørsmansrætt í Føroyum. Útlendingar koma til Svøríkis, seta telt upp og brenna bál, og so stinga teir av og lata alt liggja í einum hurlivasa í fjøllunum. Har koma enntá fólk úr øðrum londum og heinta ber fyri at selja tey víðari, sigur Niels T. Pedersen.

Bóndafelag Føroya og Føroya Óðalsfelag hava havt stovnandi aðalfundur fyri nýggja smápartafelagið Jarðir